

VID

Retningslinjer for utvikling, akkreditering og etablering av studietilbud ved VID vitenskapelige høyskole

Fastsatt av høgskolestyret 7. mars 2017 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, §§ 1-3, 1-5, 1-6, 3-1, 3-2, 3-3, forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og forskrift 7. februar 2017 nr. 137 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Sist endret av rektor 14. november 2017 og 19. mars, 5. juli, 12. november 2019 og 21. desember 2020.

Innholdsfortegnelse

Retningslinjer for utvikling, akkreditering og etablering av studietilbud ved VID vitenskapelige høyskole.....	1
Innholdsfortegnelse	2
1 Lovgrunnlag og hensikt med retningslinjene	3
2 Studieportefølje, utvikling, akkreditering, etablering og avvikling av studietilbud.....	4
2.1. Myndighetsfordeling i etableringssaker	4
2.1.1 VID vitenskapelige høyskole: Utdanningsutvalget, rektor og høyskolestyret	4
2.1.2 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).....	5
2.1.3 Kunnskapsdepartementet	5
2.2 Prosedyre for godkjenning av studier som skal akkrediteres av NOKUT.....	5
2.3 Prosedyre, saksbehandling og akkreditering av studier innenfor høyskolens myndighetsområde	6
2.3.1 Enkeltemner og studier opp til og med 60 studiepoeng	6
2.3.2 Studier på lavere grads nivå over 60 studiepoeng og nye mastergradsstudier innenfor doktorgradsstudiets fagområder	6
2.3.3. Oppsummering av saksgang og beslutningsnivåer i etableringssaker	6
2.4 Akkrediteringskrav	7
2.4.1 Faglige krav, krav til undervisning og læring.....	7
2.4.3 Høring	8
2.4.4 Saksframlegg til Utdanningsutvalget/høyskolestyret må inneholde følgende:.....	9
2.5 Prosedyre for nedlegging/avvikling av studier	9
3 Utvikling og fastsetting av emnebeskrivelser og studieplaner	9
3.1 Definisjoner.....	10
3.2 Saksgang og myndighetsfordeling ved godkjenning av studieplaner og emnebeskrivelser.....	10
3.2.1 Utdanningsutvalget	10
3.2.2 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).....	11
3.3 Høring.....	11
3.4 Plan- og pensumrevisjon	11
3.5 Arkivering og rapportering	11
4 Krav til struktur, innhold og utforming av emnebeskrivelser og studieplaner.....	11
4.1 Overordnede form- og innholds krav	12
4.2 Oppsummering av innholds krav på studiumnivå.....	12
4.3 Oppsummering av innholds krav på emnenivå	12

1 Lovgrunnlag og hensikt med retningslinjene

I henhold til § 3-3 (2) i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (uhl.) har institusjoner som er akkreditert som vitenskapelig høyskole eller høyskole selv fullmakt til å akkreditere studier på lavere grads nivå, og på høyere grads nivå innenfor de fagområdene institusjonen tildeler doktorgrad.

Akkrediterte institusjoner er gitt myndighet til å bestemme det faglige innholdet i studiene, jf. uhl. § 3-3 (3). Institusjonene under universitets- og høyskoleloven har ansvar for den faglige kvaliteten i utdanningene, og skal bidra til at norsk høyere utdanning og forskning følger den internasjonale forskningsfronten og utviklingen av høyere utdanningstilbud (uhl. §§ 1-3, 1-5 og 1-6).

VID vitenskapelige høgskole har retningslinjer for utvikling, etablering og avvikling av studietilbud, og for utvikling, kvalitetssikring og revisjon av emnebeskrivelser og studieplaner for å forvalte det lovpålagte ansvaret, og for å sikre at:

- høgskolen ivaretar de faglige fullmaktene som er oppnådd gjennom akkreditering som vitenskapelig høgskole.
- studietilbudene har høy faglig kvalitet, er attraktive, samfunnsrelevante og konkurransedyktige.
- høgskolen følger nasjonale og internasjonale krav som er fastsatt i lovverk og retningslinjer i utvikling og revisjon av emnebeskrivelser og studieplaner.
- Emnebeskrivelser og studieplaner har en felles struktur og forside, følger samme logiske oppbygning og har samme begrepsbruk.
- studieplaner viser progresjon og sammenheng mellom emner, og relevans til yrkeslivet.

Høgskolens retningslinjer for utvikling, akkreditering og etablering av nye studier skisserer en arbeidsdeling og gir felles prinsipper som sikrer høy kvalitet på søknadene, god forvaltning og god intern saksbehandling. Hensikten med retningslinjene er å sette visse standarder, samt være veiledende for fakulteter/sentre slik at høgskolens etableringsframlegg og søknader holder høy kvalitet.

Utvikling av nye studietilbud skjer gjennom flere steg:

- Avklaring med rektor om fakultetet/fagmiljøet skal jobbe videre med planer om søknad om utvikling av et nytt studietilbud.
- En omfattende intern akkrediteringsprosess med etableringssøknad og studieplanutvikling i henhold til gjeldende retningslinjer for utvikling, akkreditering og etablering av studietilbud, og for utvikling, kvalitetssikring og revisjon av emnebeskrivelser og studieplaner ved VID vitenskapelige høgskole.
- Akkreditering av studiet ut fra krav til faglig innhold, krav til undervisning og læring, krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse, forskning, krav til kvalitetssikring og rekruttering.
- Vedtak om etablering av studiet ut fra en faglig, strategisk og økonomisk begrunnelse

Maler for emnebeskrivelser og studieplaner:

Høgskolens felles maler m/veileder og bestemmelsene for utvikling, kvalitetssikring og revisjon av emnebeskrivelser og studieplaner ved VID vitenskapelige høgskole skal være nyttige verktøy for dem som arbeider med planutvikling. Maler og retningslinjer skal sikre en

enhetlig utforming av emnebeskrivelser og studieplaner ved høgskolen og at disse holder høy kvalitet.

Tidsfrister for godkjenning og revisjon av studieplaner

Av hensyn til forutsigbarhet og kvalitetssikring av planleggingsarbeidet er det frister for godkjenning av studieplaner og emnebeskrivelser som inngår i eksisterende studietilbud.

For studietilbud som har oppstart i høstsemesteret skal studieplan være godkjent innen 15. februar

For studietilbud som har oppstart i vårsemesteret skal studieplan være godkjent innen 15. september

Det kan gis unntak fra tidsfristene for oppdragsstudier, politisk prioriterte studietilbud med finansierte studieplasser, for studietilbud som er i en sterk konkurransesituasjon eller andre tungtveiende grunner. Prorektor for utdanning gir unntak for tidsfristene i dialog med rektor.

2 Studieportefølje, utvikling, akkreditering, etablering og avvikling av studietilbud

Det er høgskolens styre som bestemmer hvilke utdanninger VID vitenskapelige høgskole skal tilby. Studieporteføljen har strategisk betydning for høgskolens faglige profil og kostnadsutvikling framover. Styret behandler derfor hver høst sak om høgskolens studieportefølje i forkant av budsjett og søknad om statstilskudd.

2.1. Myndighetsfordeling i etableringssaker

2.1.1 VID vitenskapelige høgskole: Utdanningsutvalget, rektor og høgskolestyret

Gjennom institusjonsakkrediteringen og med hjemmel i § 3-3 i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler har VID vitenskapelige høgskole fullmakt til å bestemme hvilke fag og emner institusjonen skal tilby. Akkrediteringsmyndigheten gjelder lavere grads studier og hva som skal inngå i grunnlaget for alle lavere grads studier (1. syklus) og for studier på høyere grads nivå (2. syklus) innenfor fagområdene til høgskolens doktorgradsstudier.

Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget har myndighet til å gi en faglig akkreditering av studiet ved å sjekke at høgskolens retningslinjer er fulgt, og at forskriftsfestede kriterier fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT er innfridd. Dette skjer ved å vurdere om vilkårene i forskrift 7. februar 2017 nr. 137 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning og i forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning er oppfylt.

Utdanningsutvalget tilrår etablering av nye studier overfor rektor eller styret, avhengig av studiets omfang.

Studier som har opp til og med 60 studiepoengs omfang:

Etter at det er foretatt en intern akkrediteringsprosess har rektor myndighet til å etablere studier opp til og med 60 studiepoeng, enkelttemner innenfor høgskolens myndighetsområde

og alle oppdragsstudier. Høgskolens styre orienteres om slike opprettings saker i den årlige rapporten om utdanningskvalitet.

Studier som har mer enn 60 studiepoengs omfang:

Høgskolens styre gir etableringstillatelse for bachelorstudier og andre lavere grads studier som har mer enn 60 studiepoengs omfang, og mastergradsstudier innenfor fagområdene til høgskolens doktorgradsstudier.

Etableringssaker til styret skal fremmes av rektor etter at det er foretatt en intern akkrediteringsprosess, og studieplan er godkjent av Utdanningsutvalget.

2.1.2 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)

NOKUT er gitt myndighet til å akkreditere studietilbud som institusjonene selv ikke har myndighet til å godkjenne, jf. § 2-1 i lov om universiteter og høyskoler. For VID vitenskapelige høgskole gjelder dette studier på mastergradsnivå som ikke ligger innenfor doktorgradsstudienes fagområder, nye grader og eventuelt nye doktorgradsstudier.

NOKUT akkrediterer også deler av høyere grads studier som skal inngå i samarbeid om fellesgrader som ikke ligger innenfor fagområdene til de samarbeidende institusjonenes doktorgrader.

Høgskolen søker NOKUT om akkreditering i henhold til krav i forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften), forskrift 7. februar 2017 nr. 137 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) og gjeldende søkerveiledninger fastsatt av NOKUT.

2.1.3 Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet fastsetter nye grader i forskrift. Positiv akkreditering fra høgskolen eller fra NOKUT for den aktuelle graden er en forutsetning for å kunne få fastsatt ny grad i forskrift av Kunnskapsdepartementet.

2.2 Prosedyre for godkjenning av studier som skal akkrediteres av NOKUT

Krav til akkreditering av studier framgår av forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og forskrift 7. februar 2017 nr. 137 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning.

NOKUT har fastsatt søknadsfrister og utarbeidet veiledninger for akkreditering av studietilbud på alle nivåer/sykluser. Veiledningene inneholder krav til utforming av søknader, krav til dokumentasjonsstandarder og kriterier for vurdering. Veiledningene oppdateres jevnlig, og det er vesentlig at fakultetene og sentrene legger den til enhver tid gjeldende versjon til grunn. Veiledningene og tilhørende skjemaer finnes på: <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/hoyere-utdanning/rettleiingar-og-skjema/>

Prorektor for utdanning i samråd med studiesjef utpeker ressursperson fra Utdanningsavdelingen for å sikre kvaliteten i arbeidet med søknad om akkreditering, inkludert utforming av studieplanen. Studieplan skal behandles i Utdanningsutvalget før søknad sendes NOKUT.

NOKUT oppnevner en sakkyndig komité som vurderer høgskolens søknad. På grunnlag av komiteens tilråding fatter NOKUT vedtak om akkreditering. Når positiv akkreditering foreligger fra NOKUT kan høgskolen etablere studiet hvis det går inn under en grad høgskolen allerede har, eller etter at Kunnskapsdepartementet i forskrift har fastsatt ny grad.

2.3 Prosedyre, saksbehandling og akkreditering av studier innenfor høgskolens myndighetsområde

2.3.1 Enkeltemner og studier opp til og med 60 studiepoeng

Dersom fakultetene/sentrene ønsker å opprette enkeltemner eller studier opp til og med 60 studiepoeng innenfor høgskolens fagområder, må dekan/senterleder først legge saken fram for rektor for å få en positiv tilråding om å jobbe videre med studiet eller emnet.

Når det er gitt positiv tilråding utarbeides søknad, og studieplan for studier eller emnebeskrivelse for enkeltemner. Dekan/senterleder legger saken fram for Utdanningsutvalget som godkjenner emnebeskrivelse eller studieplan og tilrår etablering.

Godkjenningssprosess for nye studier er omfattende, og framgår av punkt 2.3.3 og 2.4 nedenfor.

Høgskolens styre orienteres årlig om oppretting av nye enkeltemner og studier opp til og med 60 studiepoeng.

Dersom fakultetene får henvendelser om å utvikle studium eller emne for en ekstern oppdragsgiver (oppdragsstudium) må saken først legges fram for rektor for å få en positiv tilråding om å jobbe videre med studiet eller emnet.

Det utarbeides emnebeskrivelse eller studieplan avhengig av oppdragets omfang. Dekan/senterleder legger saken fram for Utdanningsutvalget som gjør en faglig godkjenning, og rektor gir godkjenning for igangsetting.

Høgskolens styre orienteres om nye oppdragsstudier i den årlige rapporten om utdanningskvalitet.

2.3.2 Studier på lavere grads nivå over 60 studiepoeng og nye mastergradsstudier innenfor doktorgradsstudiets fagområder

I forbindelse med at et fagmiljø/fakultet ønsker å etablere et nytt studium av slikt omfang og på dette nivået må dekan først legge saken fram for rektor for å få en positiv tilråding om å jobbe videre med etableringssøknaden.

Sak om etablering av nytt legges fram for styret av rektor etter at intern akkrediteringsprosess er gjennomført med positivt utfall, og studieplan er godkjent av Utdanningsutvalget

Framlegg og søknad om etablering av et nytt studium ved VID vitenskapelige høgskole utarbeides av vedkommende fakultet v/dekan i henhold til punkt 2.4.4 nedenfor.

Styret får en redegjørelse for akkrediteringsprosessen i forbindelse med sak om etablering, og fatter vedtak om etablering av nytt studium.

2.3.3. Oppsummering av saksgang og beslutningsnivåer i etableringssaker

Rektor:

- Studier opp til og med 60 studiepoeng og enkeltemner innenfor høgskolens myndighetsområde, og alle oppdragsstudier:
Fakultet/senter → Utdanningsutvalget → rektor
Nye ph.d-emner skal behandles i Forskningsutvalget før Utdanningsutvalget

Høgskolens styre:

- Studier på lavere grads nivå over 60 studiepoeng og nye mastergradsstudier innenfor doktorgradsstudiene fagområder:

Fakultet → Utdanningsutvalget/rektor → høgskolestyret

NOKUT (Kunnskapsdepartementet):

- Mastergradsstudier utenfor fagområdene til høgskolens doktorgradsstudier, nye grader og eventuelt nye doktorgradstudier:

Fakultet → Utdanningsutvalget/rektor → NOKUT (akkreditering av studietilbudet) → høgskolestyret (vedtak om etablering)

(→ Kunnskapsdepartementet for nye grader)

Doktorgradsutdanninger skal behandles i Forskningsutvalget før Utdanningsutvalget

2.4 Akkrediteringskrav

2.4.1 Faglige krav, krav til undervisning og læring

Faglige krav til akkreditering bygger på aktuelle bestemmelser i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften.

Se NOKUT ressursside: <https://www.nokut.no/om-nokut/lover-og-forskrifter/>

Fra studietilsynsforskriften gjelder §§ 2-2 og 2-3

§ 2-2. Krav til studietilbudet

- (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.
- (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.
- (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.
- (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.
- (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.
- (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.
- (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.
- (8) Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.
- (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

§ 2-3. Fagmiljø

- (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.
- (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.
- (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.
- (4) Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:
  - a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.
  - b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.
  - c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.
- (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.
- (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.
- (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

Tillegg:

For masterutdanninger gjelder i tillegg krav til fagmiljø i studiekvalitetsforskriften § 3-2, og for doktorgradsstudier studiekvalitetsforskriften § 3-3.

2.4.3 Høring

I forbindelse med søknad om etablering av ordinære studier med et omfang på 60 studiepoeng eller mer skal det innhentes høringsuttalelser. Aktuelle høringsinstanser kan være universiteter/høgskoler med tilsvarende fagtilbud og andre aktuelle instanser og fagmiljøer, offentlige instanser, brukerorganisasjoner, arbeids- og praksisfelt. Hvor omfattende den eksterne høringen skal være må ses i sammenheng med studiets omfang. Dekan avgjør høringens omfang.

Høringsinstansene må særlig bes om å uttale seg om det faglige innholdet i studiet, organisering og oppbygging, arbeidslivets behov for studiet og utsiktene til studentrekruttering.

Høringsuttalelsene behandles av det aktuelle fakultetet, som vurderer og redegjør for hva det bør tas hensyn til, hva det ikke bør tas hensyn til og hvorfor. Etableringssøknaden skal inneholde en oppsummering av høringsuttalelsene.

2.4.4 Saksframlegg til Utdanningsutvalget/høgskolestyret må inneholde følgende:

- En strategisk og faglig begrunnelse for etablering av studiet, det vil si vurdering av studiet i forhold til fakultetets og høgskolens fagprofil, strategiske planer og faglige satsingsområder.
- Redegjørelse for krav til studiet, undervisning, læringsmiljø, fag- og forskningsmiljø, jf. §§ 2-2 og 2-3 i studietilsynsforskriften.
- Vurdering av behov for studiet, regionalt og nasjonalt (internasjonalt), og hvilke studier det eventuelt konkurrerer med.
- Vurdering av grunnlaget for studentrekruttering/interesse for studiet.
- Redegjørelse for økonomi/hvordan studiet skal finansieres.
- Redegjørelse for hvor stor administrativ ekstraressurs etableringen medfører.
- Opplysninger om IKT-ressurser, bibliotek og annen nødvendig infrastruktur.
- Redegjørelse for kvalitetssikring av studiet, jf. § 2-1 i studiekvalitetsforskriften og § 4-1 i studietilsynsforskriften.
- Utkast til studieplan.
- Redegjørelse for hvordan fakultet/senter har arbeidet med og kvalitetssikret innholdet i studiet.
- Oppsummering av høringsuttalelser.

2.5 Prosedyre for nedlegging/avvikling av studier

Når det ikke har vært gjort opptak til et studium tre ganger på rad må det foretas en vurdering av studiets framtid.

Det kan også igangsettes en vurdering om videre drift av et studium når studentrekrutteringen svikter over tid og/eller det er nødvendig med en strategisk omprioritering. Høgskolestyret, rektor, Utdanningsutvalget eller dekan kan igangsette slik vurdering.

Styret godkjenner nedlegging av studier innenfor styrets myndighetsområde og rektor godkjenner nedlegging innenfor sitt myndighetsområde.

3 Utvikling og fastsetting av emnebeskrivelser og studieplaner

Ved VID vitenskapelige har studier/studieprogram et omfang på minimum 30 studiepoeng. For disse fastsettes det studieplan. For mindre enheter/enkeltemner fastsettes det emnebeskrivelser.

3.1 Definisjoner

Rammeplaner/forskrift om rammeplaner/forskrifter om nasjonale retningslinjer

Nasjonalt fastsatte planer og forskrifter som beskriver læringsutbytte, innhold og organisering for bestemte utdanninger. Nasjonale rammeplaner/forskrifter/retningslinjer fastsettes av Kunnskapsdepartementet.

Studieplaner

Planer utarbeidet ved høgskolen som beskriver studiets mål, innhold, målgruppe, opptakskrav, læringsutbytte, arbeids- og undervisningsformer, vurderingsformer og organisering. Til hver studieplan er det knyttet emnebeskrivelser.

Emnebeskrivelser

Oversikt over faglig innhold, forventet læringsutbytte, organisering og arbeidsmåter, vurderingsformer, pensum, eventuell nærværspåkt og forkunnskaper for et emne. Alle emner skal ha en emnebeskrivelse.

Utdanningsplan

En individuell plan for gjennomføring av et studieprogram av 60 studiepoengs omfang eller mer. Planen utarbeides mellom høgskolen og den enkelte student. Planen inneholder bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentenes ansvar og forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter (jf. § 4-2 i lov om universiteter og høyskoler).

Studietilbud

I studietilsynsforskriften omfatter betegnelsen studietilbud både studieprogrammer som fører fram til en grad, og kortere studier som årsstudier, videreutdanninger og emner som tilbys for seg, og ikke er del av et studieprogram.

Studieprogram

Studieløp med et definert innhold i henhold til studieplan, som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad. Ved VID vitenskapelige høyskole har studieprogram fra 30 til 360 studiepoengs omfang, og skal bestå av ett eller flere emner med læringsutbyttebeskrivelser både på emne og på studiumnivå.

Emne

Studiepoenggivende enhet med et fastsatt faglig innhold.

Studiepoeng

Mål på omfanget av et studium, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Obligatoriske aktiviteter

En studieaktivitet som må være gjennomført og godkjent for å gå opp til eksamen i et emne eller for å bestå et emne, men der vurderingen ikke inngår i beregningsgrunnlaget for karakteren. Obligatorisk aktivitet angis i emnebeskrivelsen. Eksempler på obligatoriske aktiviteter er arbeidskrav, nærvær, test av praktiske ferdigheter, veiledning m.m.

3.2 Saksgang og myndighetsfordeling ved godkjenning av studieplaner og emnebeskrivelser

3.2.1 Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget godkjenner emnebeskrivelser og studieplaner for studier på alle gradsnivåer.

3.2.2 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)

Studieplaner på høyere grads nivå utenfor fagområdet til høgskolens doktorgradsutdanninger, for nye grader og eventuelt nye doktorgradsstudier akkrediteres av NOKUT i forbindelse med akkrediteringssøknad.

3.3 Høring

Utkast til nye studieplaner sendes normalt på høring i forbindelse med at studiet akkrediteres og etableres slik at det kan innhentes vurdering/uttalelser fra høgskoler og/eller universiteter med tilsvarende fagtilbud og andre aktuelle instanser og fagmiljøer, offentlige instanser, brukerorganisasjoner, arbeids- og praksisfeltet. Dekan avgjør høringens omfang.

Krav om høring gjelder ikke for oppdragsstudier eller studier med et omfang på 30 studiepoeng eller mindre.

3.4 Plan- og pensumrevisjon

Planrevisjon foretas jevnlig og etter behov av de respektive fagmiljøer. Det skal ikke gå mer enn tre år mellom hver revisjon.

Revisjoner av emnebeskrivelser og studieplaner på alle gradsnivåer godkjennes av Utdanningsutvalget.

Mindre endringer kan godkjennes av arbeidsutvalget for Utdanningsutvalget. Arbeidsutvalget avgjør selv om endringens karakter er slik at den kan godkjennes uten behandling i Utdanningsutvalget. Utdanningsutvalget orienteres om endringene i neste møte.

Substansielle endringer i emnebeskrivelser og studieplaner skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår. Mindre redaksjonelle endringer og nødvendige forbedringer/opplæringer kan foretas underveis i studiet, og godkjennes av det enkelte fakultet v/dekan.

Pensumvedlegget kan revideres hvert år, og godkjennes av det enkelte fakultet v/dekan.

Siste frist for publisering av revidert pensum er 1. juni for studier som starter i høstsemesteret og 1. desember for studier som starter i vårsemesteret, jf. høgskolens handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne. Fristene for emneansvarlige for å sende Legantolister til biblioteket for gjennomgang er 1. mai og 1. november. Mellom frist til biblioteket og publiseringsfrist skjer kvalitetssikring, og som regel kun mindre endringer/rettelser i innholdet i pensumlistene.

3.5 Arkivering og rapportering

Fagansvarlig studieleder har ansvar for å legge siste versjon av emnebeskrivelse eller studieplan i 360, og gi melding til høgskolens FS superbrukere og webredaktør så fort godkjenningen foreligger.

Styret får årlig samlet oversikt over høgskolens planrevisjoner i den årlige rapporten om utdanningskvalitet.

4 Krav til struktur, innhold og utforming av emnebeskrivelser og studieplaner

4.1 Overordnede form- og innholdskrav

- Emnene i studiet skal ha omfang tilsvarende 10, 15, 20 eller 30 studiepoeng med mindre helt spesielle forhold tilsier noe annet.
- Det selvstendige arbeidet i bachelorstudiene (bacheloroppgaven) skal ha et omfang tilsvarende 15 studiepoeng med mindre forskrift om rammeplan eller forskrift om nasjonale retningslinjer sier noe annet.
- Valgemner i masterstudiene skal ha et omfang tilsvarende 10 studiepoeng.
- Det skal være jevn studiepoengsproduksjon over alle semestrene med mindre helt spesielle forhold tilsier noe annet.
- Emner opp til og med 15 studiepoengs omfang på deltidsstudier og opp til og med 30 studiepoengs omfang på heltidsstudier skal avsluttes semestervis med mindre helt spesielle forhold tilsier noe annet.
- Læringsutbyttebeskrivelsene i studiet skal beskrives og deles i underkategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (inkludert informasjonskompetanse og internasjonalisering) både på studiumnivå og på emnenivå.
- Det skal brukes maler for struktur og innhold både på studiumnivå og emnenivå.

4.2 Oppsummering av innholdskrav på studiumnivå

Innholdskrav på studiumnivå framgår av høgskolens felles maler med veileder, og kan oppsummeres som følger:

Standard forside med utdanningstype, navn, antall studiepoeng, fakultet, campus, godkjenningsmyndighet og godkjenningsdato.

1. Presentasjon av studiet, inkludert faglig profil, organisering, yrkesmuligheter og muligheter for videre studier
2. Målgruppe og opptakskrav, med utgangspunkt i standardformuleringer i veiledningen
3. Læringsutbytte, delt i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse
4. Arbeids- og undervisningsformer
5. Internasjonalisering, inkludert ordninger for utmobilitet for studenter på gradsstudier
6. Praksisstudier, organisering og omfang (hvis aktuelt)
7. (eller 6.) Vurderingsformer, inkludert karakteruttrykk og eksamensbestemmelser
8. (eller 7.) Skikkethetsvurdering (hvis aktuelt)
9. (eller 8 eller 7) Studiets oppbygning, i en skjematisk framstilling

4.3 Oppsummering av innholdskrav på emnenivå

1. Emnenavn og engelsk emnenavn
2. Emnekode
3. Antall studiepoeng
4. Om emnet tilbys som enkeltemne
5. Emnestatus (obligatorisk, valgemne)
6. Studienivå
7. Emnets plassering i studieløpet

8. Progresjonskrav
9. Undervisningsspråk
10. Undervisningssted
11. Undervisningstermin
12. Om emnet har obligatorisk undervisning, og hvis det er tilfellet, hvilken nærværsprosent som kreves
13. Om emnet inneholder praksisstudier, og hvis det er tilfellet, hvilket omfang praksisstudiene har
14. Studentarbeidsbelastning fordelt på undervisning, annet lærerstyrt arbeid og studentstyrt arbeid
15. Kort beskrivelse av emnet og emnets hovedtemaer
16. Læringsutbytte, delt i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse
17. Undervisnings- og læringsformer
18. Obligatoriske aktiviteter
19. Vurderingsordning
20. Pensum, i henhold til retningslinjene for pensumlistene i VID:
<https://www.vid.no/site/assets/files/16535/retningslinjer-for-opprettelse-og-handtering-av-pensumlistene-vid-1.pdf?nc=1570020639>